

Vadlīnijas un paskaidrojumi par *de minimis* atbalstu sociālajiem uzņēmumiem

Atbalsta veidi un atbalsta sniedzēji

Sociālā uzņēmuma likuma 8. pants paredz vairāku veidu atbalstu sociālajiem uzņēmumiem. Savukārt Sociālā uzņēmuma likuma 4. pants uzdod Labklājības ministrijai cita starpā izstrādāt un publicēt savā tīmekļvietnē informāciju par sociālo uzņēmumu atbalsta programmām¹.

Ņemot vērā, ka Eiropas likumdošana (Līguma par Eiropas savienības darbību 107. un 108. pants) pieļauj valsts atbalstu komercdarbībai tikai noteiktos izņēmuma gadījumos, atbalsts sociālajiem uzņēmumiem tiek sniegts kā *de minimis* atbalsts atbilstoši attiecīgam regulējumam:

- lauksaimniecības nozarē²,
- zvejniecības un akvakultūras nozarē³, vai
- pārējās nozarēs⁴.

Lai saņemtu *de minimis* atbalstu, sociālais uzņēmums (pretendents) piesakās *de minimis* atbalstam, aizpildot *de minimis* uzskaites veidlapu *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmā⁵. Sistēmai piekļūst, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanās sistēmu EDS. EDS sadaļā "*de minimis*" sagatavo (aizpilda) *de minimis* uzskaites veidlapu, kurā norāda:

- informāciju par vienu vienotu uzņēmumu (uzņēmuma saistītie uzņēmumi, kuriem/kuros pieder vairāk, nekā 50% daļu);
- informāciju par pēdējo trīs gadu laikā notikušām uzņēmuma reorganizācijām (tai skaitā saplūšana, sadalīšanās);
- informāciju par pēdējo 3 kalendāro gadu laikā (šogad un 2 iepriekšējos gados) uzņēmuma saņemto *de minimis* atbalstu.

---

¹ 2016.–2022.gada periodā sociālo uzņēmumu atbalstam ir paredzēta viena atbalsta programma, kas ir apstiprināta ar [Ministru kabineta 2015. gada 11. augusta noteikumiem Nr. 467](#) "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū" 9.1.1.3. pasākuma "Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai" īstenošanas noteikumi"

² [Komisijas 2013. gada 18. decembra Regula \(EK\) Nr. 1408/2013](#) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352) un [Komisijas 2019. gada 21.februāra Regula Nr. 2019/316](#) ar ko groza Regulu Nr. 1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2019. gada 22. februāris, Nr. L 51)

³ [Komisijas 2014. gada 27. jūnija Regula \(ES\) Nr. 717/2014](#) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 28. jūnijs, Nr. L 190/45)

⁴ [Komisijas \(ES\) 2013. gada 18. decembra Regula Nr. 1407/2013](#) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (dokuments attiecas uz EEZ) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352/1)

⁵ Skatīt [Ministru kabineta 2018. gada 21. novembra noteikumu Nr. 715](#) "Noteikumi par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem".

Sistēmas piešķirto veidlapas identifikācijas numuru sociālais uzņēmums norāda iesniegumā atbalsta saņemšanai.

Tabulā apkopota informācija par komercdarbības atbalsta veidiem sociālajiem uzņēmumiem:

Nr.	Atbalsta veids	Atbalsta sniedzējs	Kad jāaizpilda <i>de minimis</i> uzskaites veidlapa?
1.	Uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumi (bāzes samazinājums)	Labklājības ministrija	Pirms iesnieguma iesniegšanas sociālā uzņēmuma statusa iegūšanai
2.	Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi	Pašvaldība	Pirms nodokļa atvieglojuma piešķiršanas
3.	Publiskas personas kustamās mantas nodošana bez atlīdzības sociālā uzņēmuma īpašumā	Publiskā persona, piemēram, pašvaldība	Pirms lēmuma pieņemšanas par mantas nodošanu
4.	Publiskas personas (publiskas personas kapitālsabiedrības) mantas nodošana sociālajam uzņēmumam bezatlīdzības lietošanā	Pašvaldība, valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrība utml.	Pirms lēmuma pieņemšanas par mantas nodošanu
5.	Finanšu atbalsts (grants) ESF projekta "Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai" ietvaros	Altum	Pirms Granta pieteikuma iesniegšanas

Atbalsta piešķiršana Uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) atvieglojumu veidā

Sociālā uzņēmuma likums paredz, ka sociālais uzņēmums ar UIN apliekamajā bāzē neietver šādus izdevumus:

- 1) mērķa grupā ietilpstošo sociālā uzņēmuma darbinieku rekreācijas un sociālās iekļaušanas pasākumu nodrošināšanai;
- 2) mērķa grupā ietilpstošo personu integrācijai darba tirgū un dzīves kvalitātes uzlabošanai;
- 3) tādu aktīvu iegādei, kuri kalpo sociālā uzņēmuma statūtos noteikto mērķu sasniegšanai;
- 4) mērķa grupā ietilpstošo personu sociālās integrācijas pasākumu nodrošināšanai;
- 5) ziedojumus sabiedriskā labuma organizācijai tādiem mērķiem, kuri atbilst sociālā uzņēmuma statūtos noteiktajiem mērķiem, ja ziedojuma saņēmējs līdz pārskata gada beigām ziedotājam ir sniedzis informāciju par ziedojuma izlietojumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 03.04.2018 noteikumiem Nr.197⁶ atbalstu sociālajiem uzņēmumiem Uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumu jeb bāzes samazinājuma veidā sniedz Labklājības ministrija.

Piesakoties sociālā uzņēmuma statusam, pretendents iesnieguma 6. punktā norāda:

- 1) plānoto atbalsta summu – maksimālo UIN bāzes samazinājuma apmēru (limitu), ko uzņēmums plāno saņemt kārtējā un nākamajā gadā; ja neplānojat saņemt atbalstu UIN bāzes samazinājuma veidā, lūdzu norādiet "0" un turpmākos divus veidlapas laukus varat neaizpildīt;

⁶ [Ministru kabineta 03.04.2018 noteikumi Nr.197](#) "Noteikumi par komercdarbības atbalsta piešķiršanas nosacījumiem sociālajiem uzņēmumiem un atbalsta piešķiršanas kārtību"

- 2) plānoto darbības nozari (1 no 3 variantiem) – lauksaimniecību, zvejniecību un akvakultūru vai citu nozari; iesnieguma veidlapa automātiski norādīs attiecīgo Eiropas komisijas regulu, kas atbilst Jūsu norādītajai nozarei;
- 3) VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmas EDS Veidlapas identifikācijas numuru, kuru sistēma jums automātiski piešķirs pēc EDS *de minimis* veidlapas aizpildīšanas.

Labklājības ministrija pārliecinās, ka pieprasītais *de minimis* atbalsts kopā ar 3 gadu laikā uzņēmuma (vai viena vienota uzņēmuma jeb uzņēmumu grupas) jau saņemto atbalstu nepārsniedz Eiropas regulās noteiktos robežlielumus:

- lauksaimniecības nozarē – 25 000 eiro;
- zivsaimniecības un akvakultūras nozarē – 30 000 eiro;
- kravas autotransporta nozarē – 100 000 eiro;
- pārējās nozarēs – 200 000 eiro.

Labklājības ministrija pēc sociālā uzņēmuma statusa piešķiršanas pieņem lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu UIN bāzes samazinājuma (limita) saņemšanai un vienas darba dienas laikā informāciju par piešķirto *de minimis* atbalstu ievada *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmā un nosūta sociālajam uzņēmumam lēmumu par *de minimis* atbalsta (limita) piešķiršanu. ***De minimis atbalsta piešķiršanas brīdis (datums) ir lēmuma par de minimis piešķiršanu datums.***

De minimis atbalsta uzskaites sistēmā sociālajam uzņēmumam ir iespēja sekot līdzi uzņēmumam, tai skaitā saistītajiem uzņēmumiem, piešķirtajam *de minimis* atbalstam un pieejamiem atlikumiem.

Faktiski saņemtā atbalsta precizēšana un atbalsta piešķiršana nākamajam periodam

Līdz nākamā gada 1. maijam kopā ar Sociālā uzņēmuma darbības pārskatu Jums būs VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā EDS atkārtoti jāaizpilda *de minimis* uzskaites veidlapa un darbības pārskatā jānorāda pieprasāmais *de minimis* atbalsts UIN bāzes samazinājuma veidā līdz aiznākamā gada beigām (kopā ~18 mēnešiem). Pēc Sociālā uzņēmuma darbības pārskata izskatīšanas Labklājības ministrija:

- ievadīs *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmā informāciju par faktiski saņemto *de minimis* atbalstu UIN bāzes samazinājuma veidā iepriekšējā gadā; un
- pieņems lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu UIN bāzes samazinājuma (limita) saņemšanai kārtējā un nākamā gadā un vienas darba dienas laikā informāciju par piešķirto *de minimis* atbalstu ievadīs *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmā, un nosūtīs sociālajam uzņēmumam lēmumu par *de minimis* atbalsta (limita) piešķiršanu.

Ja gada vidū, mainoties jūsu uzņēmuma plāniem, izrādās, ka jūs vēlaties saņemt lielāku *de minimis* atbalstu UIN bāzes samazinājuma veidā, nekā jums tas ir piešķirts, tad varat iesniegt Labklājības ministrijā jaunu *de minimis* atbalsta iesniegumu, kurā norādāt papildus pieprasāmā *de minimis* atbalsta apmēru.